

خواندنی‌هایی از مراسم ازدواج بلوچ‌ها در دوره قاجار

۲۱ خرداد ۱۳۹۴ ساعت ۱۶:۴۳

بر پایی مراسم ازدواج همواره یکی از با شور و نشاط ترین مراسم اجتماعی در تاریخ ایران بوده؛ چنانچه این امر در دوره ی قاجار نیز با حرارتی خاص و البته آداب و رسومی منحصر به فرد برگزار می شده است

پاتینجر درباره مراسم ازدواج بلوچ ها در دوره قاجار می نویسد: وقتی مردی تصمیم می گیرد با دختری ازدواج کند معمولاً برادرش یا کسی را که قوم و خویشی نزدیک با پدر دختر دارد مأمور می کند تا مطلب و درخواست او را با پدر دختر در میان بگذارد و تقاضای ازدواج و اتحاد بنماید. ممکن است این تقاضا یا بهتر بگوییم خواستگاری به تصویب پدر دختر برسد. در صورت رضایت وی تشریفات مبادله تحف و هدایا بین طرفین انجام می گیرد. این عمل متقابل را سنگ یا وعده (قول و قرار) می نامند. اگر چه بعضی اوقات در بین طبقات بالاتر پیش از آنکه دو طرف نامزد شده، همدیگر را ببینند، این عملیات انجام می گیرد. این عمل چنان مقدس و آسمانی و طبیعی محسوب می گردد که ممکن نیست روزی تحت هر شرایطی که باشد نقض شود و اگر مرد نامزد شده بمیرد برادرش موظف است این قانون را به خاطر حفظ شرافت و شئون خانوادگی و رعایت نزاکت و ادب محترم شمرده با نامزد برادر متوفایش ازدواج کند. هدایایی که از جانب مرد داده می شود عبارت اند از شتر، گوسفند و بز و سایر چهارپایان اهلی و این هدایا مستقیماً به خانه پدرزن آینده اش ارسال می گردد. چند روز پس از مراسم سنگ به شرطی که قدرت مالی مرد جوان اجازه دهد که خرجی سنگین بنماید مهمانی مفصلی که تقریباً تمام افراد در آن دعوت می شوند برپا می گردد. بسیار اتفاق می افتد که مراسم سنگ قبل از آنکه دختر قابل ازدواج باشد انجام می گیرد و در این حالت دو نامزد اجازه دارند که یکدیگر را در خانه پدر دختر ببینند و در این ملاقات و دیدار باید یکی از افراد خانواده دختر نیز حاضر باشند. به هیچ وجه به دختر اجازه داده نمی شود که به خانه اقوام شوهر آینده برود و هیچ نوع محاوره خلوت و خصوصی طرفین و حریمیت بین آنان تجویز نشده است مگر در حضور دیگران.

به محض این که دختر به سن ازدواج برسد و بتواند وظایف شوهرداری را بر عهده بگیرد تشریفات ازدواج توسط ملا و در حضور دوستان و اقوام عروس و داماد انجام می گیرد و داماد یک بار دیگر مهمانی و جشن عروسی دایر می کند و تا حد امکان از افراد دعوت نموده با هر قدرتی که داشته باشد آن را باشکوه تر و مجلل تر برگزار می کند و آنگاه پس از زفاف چند روزی به صورت مهمان منزل پدرزن خود در خانه وی می ماند. سپس مادرزنش به وی اجازه می دهد که با زنش به منزل آینده خودشان بروند. در هنگام ترک خانه پدرزن جهاز دختر به ترتیبی که در مراسم سنگ قید شده به او هدیه می گردد و این جهاز کم و بیش از همان کالایی است که در مورد اول توسط مرد جوان داده شده بود به اضافه مقداری پارچه، قالیچه و سایر لوازم منزل بر حسب قدرت و

امکاناتی که پدر و مادر دختر برای تهیه و تأمین آن داشته باشند.

منابع:

۱- پاتینجر، مسافرت سند و بلوچستان، ترجمه شاپور گودرزی، تهران: دهخدا، ۱۳۴۸.

۲- میترا مهرآبادی، زن ایرانی به روایت سفرنامه نویسان فرنگی، تهران: آفرینش، ۱۳۷۹.

*بنفشه حجازی، تاریخ خانمها، تهران: قصیده سرا، ۱۳۸۸.

منبع: قدس آنلاین

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۳۰۶۳۵/خاندنی-های-مراسم-بلوچ-ازدواج-خواندنی/۳۰۶۳۵>